

Bruxelles, 14 septembrie 2018
(OR. en)

12167/18

COAFR 216
MAMA 144
DEVG 140
ACP 72
COMER 83
EDUC 321
ECOFIN 825
FIN 668
ENER 303
MIGR 124
RELEX 747
CFSP/PESC 825

NOTĂ DE ÎNȘOȚIRE

Sursă:	Secretar general al Comisiei Europene, sub semnătura dlui Jordi AYET PUIGARNAU, director
Data primirii:	14 septembrie 2018
Destinatar:	DI Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Secretarul General al Consiliului Uniunii Europene
Nr. doc. Csie:	COM(2018) 643 final
Subiect:	COMUNICARE A COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN, CONSILIUL EUROPEAN ȘI CONSILIU Comunicare privind o nouă Alianță Africa-Europa pentru investiții și locuri de muncă sustenabile: să ducem parteneriatul pentru investiții și locuri de muncă la un nivel superior

În anexă, se pune la dispoziția delegațiilor documentul COM(2018) 643 final.

Anexă: COM(2018) 643 final

Bruxelles, 12.9.2018
COM(2018) 643 final

**COMUNICARE A COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN, CONSILIUL
EUROPEAN ȘI CONSILIU**

**Comunicare privind o nouă Alianță Africa-Europa pentru investiții și locuri de muncă
sustenabile: să ducem parteneriatul pentru investiții și locuri de muncă la un nivel
superior**

Comunicare privind o nouă Alianță Africa-Europa pentru investiții și locuri de muncă sustenabile: să ducem parteneriatul pentru investiții și locuri de muncă la un nivel superior

Într-un context mondial în schimbare rapidă, Europa și Africa au multe de câștigat dacă își strâng legăturile economice și politice. Acest document prezintă principalele direcții de acțiune pentru o agendă economică solidă pentru UE și partenerii săi africani. Obiectivul său este să promoveze creșterea substanțială a investițiilor private atât din partea africanilor, cât și a europenilor, să stimuleze comerțul și crearea de locuri de muncă și să contribuie la dezvoltarea durabilă și incluzivă, promovând standarde în materie de tehnologie modernă și durabilă, de protecție a mediului și a forței de muncă și de comportament responsabil în afaceri. Este vorba în cele din urmă despre o **Alianță pentru locuri de muncă și investiții sustenabile**, ca parte a Parteneriatului dintre Uniunea Europeană și Uniunea Africană.

Această alianță este mai mult decât un plan financiar. Ea reprezintă o schimbare radicală a felului în care acționăm în cadrul acestui parteneriat, privilegiind o logică axată pe potențialul economic al Africii și pe mobilizarea sectorului privat. Alianța își propune să deblocheze investițiile private și să valorifice oportunitățile uriașe care pot aduce beneficii atât economiilor africane, cât și celor europene, cu un accent special pe încadrarea în muncă a tinerilor, inclusiv pentru a răspunde tiparelor demografice din Africa. Ea reprezintă o strategie economică ce valorifică punctele forte ale Europei și ale Africii și care duce ambițiile Planului de investiții externe¹ la un nivel superior. Prin acțiuni concrete, alianța va sprijini crearea a 10 milioane de locuri de muncă în Africa în următorii 5 ani.

Această alianță nu este o inițiativă punctuală. Ea face parte din setul mai amplu al relațiilor dintre UE și Africa și din cadrele strategice care reunesc Europa și Africa, cum ar fi Agenda 2030 a Organizației Națiunilor Unite și cele 17 obiective de dezvoltare durabilă asociate, care stabilesc o viziune pentru ambele continente, precum și din cadrele de politici relevante ale Uniunii Africane (Agenda 2063) și ale UE (Strategia globală², Consensul european privind dezvoltarea³). Este esențială pentru îndeplinirea angajamentelor convenite în Declarația summitului de la Abidjan dintre Uniunea Africană și Uniunea Europeană și contribuie, de asemenea, la construirea unui pilon african solid în cadrul post-Cotonou și la dezvoltarea de parteneriate în Africa de Nord în cadrul politicii europene de vecinătate. La baza alianței vor sta principiile parteneriatului, dialogului și asumării. Pentru a-și valorifica întregul potențial, alianța ar trebui să mobilizeze și să coordoneze acțiunile și instrumentele UE și ale statelor membre cu Africa.

Această strategie economică coerentă are la bază Concluziile Consiliului European din iunie 2018, care solicită crearea unui „nou cadru care să permită o creștere substanțială a

¹ Consolidarea investițiilor europene pentru locuri de muncă și creștere economică: către a doua etapă a Fondului european pentru investiții strategice și un nou plan european de investiții externe, COM(2016) 581.

² [Strategia globală pentru politica externă și de securitate a Uniunii Europene](#), 2017.

³ Noul Consens european privind dezvoltarea – „Lumea noastră, demnitatea noastră, viitorul nostru”, JO C 210, 30.6.2017.

investițiilor private atât din partea africană, cât și din cea europeană”, propunerile Comisiei Europene pentru următorul cadru financiar multianual și rezultatele reuniunilor dintre Comisia Europeană și Comisia Uniunii Africane. Ea reflectă în egală măsură deciziile majore adoptate la cel de Al 10-lea summit extraordinar al Uniunii Africane de la Kigali, din 21 martie 2018 și ideile din Declarația de la Meseberg din 19 iunie 2018⁴. Strategia își propune să contribuie la agenda președinției franceze a G7, în 2019.

O mobilizare puternică între partenerii europeni și cei africani în ceea ce privește investițiile și locurile de muncă este esențială pentru a găsi împreună soluții legate de mobilitate și migrație, care să promoveze o implicare coordonată a țărilor de origine, de tranzit și de destinație, în conformitate cu principiile solidarității, parteneriatului, răspunderii și partajării responsabilității. În același timp, o mai bună gestionare comună a migrației și a mobilității contribuie la stabilitatea globală, ceea ce favorizează investițiile sustenabile. Alianța este o parte esențială a unei strategii care combină într-un mod coerent și echilibrat diferitele elemente ale abordării noastre comune privind migrația: o responsabilitate partajată pentru înlăturarea cauzelor profunde ale migrației neregulamentare și ale strămutării forțate, gestionarea eficace a frontierelor, prevenirea și combaterea introducerii ilegale de migranți și a traficului de persoane, salvarea și protejarea vieților omenești, oferirea de căi de migrație legală și asigurarea unei mai bune cooperări în ceea ce privește returnarea, readmisia și reintegrarea migranților în situație neregulamentară, în conformitate cu principiile stabilite și cu obligațiile care decurg din dreptul internațional, precum și cu acordurile convenite.

Unul dintre aspectele acestei abordări ample este consolidarea căilor legale către UE, pentru a oferi alternative sigure și viabile la rutele periculoase și la migrația neregulamentară. În acest scop, în noua sa Comunicare privind îmbunătățirea căilor legale către Europa⁵, Comisia solicită realizarea unui sistem îmbunătățit privind cartea albastră a UE și dezvoltarea unor proiecte-pilot privind migrația legală cu anumite țări din Africa.

Dinamica creșterii economice, a ocupării forței de muncă și a inegalităților, precum și provocările legate de instabilitate, reziliență, sănătate și guvernare variază între regiunile și țările din Africa. De aceea, alianța va ține seama de diversitatea continentului african și de particularitățile fiecărei țări, inclusiv de provocările specifice asociate situațiilor de fragilitate și de relațiile contractuale ale țărilor din nordul Africii, luând în calcul acordurile lor de asociere și experiența lor de cooperare cu Uniunea Europeană prin intermediul politicii europene de vecinătate.

1. Stimularea investițiilor strategice pentru crearea de locuri de muncă și consolidarea rolului sectorului privat

Sectorul privat deține cel mai mare potențial de a genera locuri de muncă și creștere economică. Prin urmare, este esențială stimularea investițiilor private responsabile – interne și străine – în Africa.

⁴ [Declarația de la Meseberg](#), 2018.

⁵ Îmbunătățirea căilor legale către Europa: o parte indispensabilă a unei politici echilibrate și cuprinzătoare în domeniul migrației, COM(2018) 635.

Situația actuală

Investițiile în Africa sunt inegale, reflectând incertitudinea de la nivel mondial. Fluxurile de investiții străine directe către Africa fluctuează și nu manifestă tendința puternică de creștere de care este nevoie. Africa de Sud, Nigeria, Kenya, Egiptul și Marocul au atras colectiv, în 2016, 58 % din totalul investițiilor străine directe, în timp ce țările mai puțin avansate și mai fragile se confruntă cu provocări sistemice în ceea ce privește atragerea investițiilor private. Dacă unele țări africane rămân dependente de produsele de bază, altele au reușit să își diversifice economiile ca reacție la prețurile scăzute ale produselor de bază. În plus, începând din 2016, asistăm la o nouă diversificare a investițiilor străine directe, dincolo de sectorul extractiv⁶.

În ceea ce privește UE, aceasta este cel mai important investitor din Africa. Statele sale membre dețin aproximativ 40 % din stocurile de investiții străine directe, în valoare de 291 de miliarde EUR în 2016⁷. Progresul economic semnificativ al Africii din ultimele două decenii și potențialul inerent pentru viitor înseamnă că există posibilități substanțiale de a face mai mult. Previziunile demografice pentru Africa indică în mod clar că este nevoie de milioane de noi locuri de muncă, în special pentru tinerii care intră pe piața forței de muncă.

Acțiuni propuse

Acțiunea #1. ***Sprijinul pentru atragerea investițiilor în Africa*** va fi stimulat prin ***finanțare mixtă și garanții*** cu valori tot mai mari, pentru a mobiliza resurse de pe piețele de capital implicând instituții financiare internaționale, europene și naționale, pentru a reduce riscul investițiilor și pentru a facilita accesul la finanțare. Au prioritate sectoarele cu valoare adăugată, susceptibile să creeze multe locuri de muncă durabile, în special pentru femei și tineri, care să le sporească șansele de a-și realiza aspirațiile, inclusiv prin înființarea de noi întreprinderi. O atenție deosebită va fi acordată și situațiilor de fragilitate. Între 2014 și 2017, UE a mobilizat aproximativ 35 de miliarde EUR prin intermediul operațiunilor de finanțare mixtă. De la lansarea Planului de investiții externe și crearea Fondului european pentru dezvoltare durabilă⁸ în 2017, UE mobilizează fonduri estimate să genereze investiții în valoare de 15 miliarde EUR prin finanțare mixtă și de peste 16 miliarde EUR prin Garanție. De acum și până în 2020, este de așteptat ca UE să-și atingă un obiectiv global al Planului de investiții externe, acela de a mobiliza în Africa și în vecinătate investiții în valoare de 44 de miliarde EUR până în 2020. Concret, aceasta va însemna, printre altele, asigurarea accesului la energie electrică pentru 30 de milioane de persoane și întreprinderi și creșterea cu 5 gigawați a capacității de producție de energie din surse regenerabile. Prin investițiile pe care le mobilizăm în infrastructura de transport, 24 de milioane de persoane vor avea acces la drumuri utilizabile tot timpul anului. Se preconizează că se vor crea 3,2 milioane de locuri de muncă în Africa numai prin programele de investiții axate exclusiv pe întreprinderile mici și

⁶ Un exemplu în acest sens este Etiopia, în prezent al doilea cel mai mare beneficiar al investițiilor străine directe din Africa – în 2017, acestea au totalizat 3,6 miliarde USD și s-au canalizat în principal în sectoare cum ar fi industria ușoară, industria textilă și industria autovehiculelor (UNCTAD, 2018).

⁷ EUROSTAT, 2018.

⁸ Regulamentul (UE) 2017/1601 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 septembrie 2017 de instituire a Fondului european pentru dezvoltare durabilă (FEDD), a garanției FEDD și a Fondului de garantare FEDD

mijlocii. Iată câteva exemple care ilustrează clar amploarea și impactul intervențiilor din cadrul alianței propuse.

În cadrul următorului buget pe termen lung (cadrul financiar multianual), UE ar trebui să își îmbunătățească în continuare instrumentele, eficientizând punerea lor în aplicare și sporind substanțial fondurile disponibile în acest scop.

Acțiunea #2. Pentru ca sporirea semnificativă a investițiilor din sectorul privat să aibă cel mai mare impact posibil, ***trebuie identificate cele mai promițătoare lanțuri valorice la nivel național și regional***. În acest scop, purtăm ***discuții cu majoritatea partenerilor noștri africani în vederea încheierii de Pacte pentru creștere economică și locuri de muncă***. Urmărim ca eforturile noastre comune să se concentreze către: lanțurile valorice care pot crea cele mai multe locuri de muncă, valorificarea oportunităților de producție și de prelucrare, deblocarea potențialului enorm al economiei verzi și albastre, sprijinirea tranziției spre economii cu emisii scăzute de carbon și reziliente la schimbările climatice, exploatarea întregului potențial al transformării digitale a economiei, în special al comerțului electronic și al economiei datelor, precum și către măsuri din domenii care necesită reforme pentru a îmbunătăți mediul de afaceri. Negocierea Pactelor pentru creștere economică și locuri de muncă necesită, de asemenea, un dialog structurat cu sectorul privat european și african, bazat pe platforma Sustainable Business for Africa (Afaceri durabile pentru Africa), creată în cadrul Planului de investiții externe. Va fi asigurată o legătură cu Pactul G20 cu Africa.

Acțiunea #3. Europa și Africa au tot interesul să colaboreze mai strâns în ceea ce privește evoluțiile și interesele strategice. ***Înainte de sfârșitul acestui an, Comisia Europeană va reuni, pe sectoare, operatori publici, privați și financiari și reprezentanți ai mediului academic din Africa și din Europa, pentru a examina și a sprijini evoluțiile strategice în domenii economice critice*** precum soluțiile digitale, energia, transporturile și agricultura. Obiectivul este de a analiza provocările și interesele strategice pe termen lung, examinând modalitățile de accelerare a impactului, de stimulare a investițiilor publice și private și de încurajare a schimbului de cunoștințe și de know-how. Acest lucru ar servi la definirea strategiilor de promovare și prioritizare a reformelor politicilor și reglementărilor sectoriale în țările africane și ar facilita investițiile publice și private asociate efectuate de actori din UE. În mai 2018, UE și Uniunea Africană au instituit deja un Grup operativ pentru Africa rurală, format din experți africani și europeni, menit să ofere consiliere și recomandări privind prioritățile și etapele următoare ale cooperării noastre în domeniul agriculturii. Grupul va examina, printre altele, diferite modalități de a stimula investițiile publice și private în agricultura durabilă din Africa, de a facilita investițiile responsabile ale sectorului privat din UE, de a stimula comerțul intra-african și exporturile din țările africane, precum și de a identifica cele mai bune politici de sprijinire a tinerilor africani care lucrează în agricultură, sectorul agroalimentar și agroindustrie. În urma reuniunii din mai 2018 dintre Comisia Europeană și Comisia Uniunii Africane, este în curs de înființare un Grup operativ pentru economia digitală de cooperare între Uniunea Europeană și Uniunea Africană. În plus, se organizează și se desfășoară reuniuni ministeriale sectoriale comune între Africa și UE. Comisia va sprijini și inițiativele similare lansate de statele membre în favoarea acestei alianțe – de exemplu, Forumul la nivel înalt Africa-Europa organizat de Austria în cadrul președinției Consiliului UE înainte de sfârșitul anului.

Africa de Vest – Sprijin pentru antreprenori și întreprinderile mici și mijlocii

UE lucrează în parteneriat cu Proparco⁹ pentru a consolida finanțarea și sprijinul destinat antreprenorilor, prin: (i) un mecanism de finanțare în faza incipientă a unei afaceri, sub forma unor avansuri rambursabile, care va permite finanțarea fazelor experimentale și de prototip și îi va ajuta pe antreprenorii cei mai tineri să-și dezvolte proiectele; (ii) asistență tehnică prin care să ajute microîntreprinderile și întreprinderile mici și mijlocii să-și amelioreze capacitățile de gestionare, marketing, producție și guvernanta și să sprijine îndeaproape fondurile locale de investiții; (iii) o garanție care acoperă primele pierderi ale fondurilor locale de investiții. Efectul de levier creat de contribuția UE în valoare de 15,6 milioane EUR va permite finanțarea a 50 de microîntreprinderi și întreprinderi mici și mijlocii, adică crearea sau menținerea a 5 000 de locuri de muncă. Programul acoperă Burkina Faso, Nigerul și Senegalul și, începând din 2019, se va extinde la Mauritania, Camerun, Mali, Ghana și Côte d'Ivoire.

Africa de Vest – Mecanismul cu partajarea riscurilor NASIRA – Finanțare pentru antreprenorii insuficient deserviți

Împreună cu banca olandeză de dezvoltare Financierings-Maatschappij voor Ontwikkelingslanden, UE formează un parteneriat menit să abordeze riscurile ridicate (percepute sau reale) pe care le presupune creditarea antreprenorilor din țările aflate în vecinătatea UE și în Africa Subsahariană. Proiectul îmbunătățește accesul la împrumuturile pentru investiții oferind instituțiilor financiare locale garanții de portofoliu cuprinzând împrumuturi pentru antreprenori. El pune accentul pe i) persoanele strămutate în interiorul țării, refugiați, persoane returnate, femei și tineri. În cadrul acestui program, 75 de milioane EUR din garanția Planului de investiții externe vor genera investiții în valoare de 750 de milioane EUR până la 1 miliard EUR în 800 000 locuri de muncă în Africa.

Maroc – Centralele electrice solare hibride NOOR Midelt I și NOOR Midelt II

UE sprijină construirea infrastructurii de producere a energiei din surse regenerabile pentru a face față cererii tot mai mari de energie electrică și pentru a contribui la atingerea obiectivului ca, până în 2030, 52 % din energia produsă să provină din surse regenerabile, cu un impact pozitiv asupra competitivității. UE oferă un grant în valoare de 60 de milioane EUR pentru a mobiliza fonduri care să acopere o parte din costurile de infrastructură. Acțiunea este cofinanțată de Kreditanstalt für Wiederaufbau (agenția principală), Agence Française de Développement și Banca Europeană de Investiții, din partea UE și de Banca Mondială, Banca Africană de Dezvoltare și Fondul pentru tehnologii curate.

Tunisia – Sprijin pentru ecosistemul întreprinderilor nou-înființate

Asistența multisectorială acordată de UE economiei Tunisiei (care a inclus microcreditele acordate către 60 000 de persoane pentru a demara sau a dezvolta o întreprindere mică) își propune să se asigure că țara poate răspunde nevoilor unui număr tot mai mare de tineri

⁹ Proparco este o filială a Agence Française de Développement (AFD) axată pe dezvoltarea sectorului privat.

tunisieni care își termină studiile și sunt gata să intre în câmpul muncii. Un nou program în valoare de 25 de milioane EUR va sprijini aproximativ 1 000 de întreprinderi nou-înființate, prin: (i) îmbunătățirea serviciilor destinate întreprinderilor nou-înființate și antreprenorilor (de exemplu spații comune de lucru, incubatoare sau acceleratoare de afaceri) și (ii) sprijinirea creării unui cadru normativ favorabil antreprenoriatului și întreprinderilor nou-înființate. Întreprinderile nou-înființate promițătoare vor primi și finanțare pentru faza incipientă. Obiectivul urmărit de un astfel de program inovator este de a contribui la diversificarea economică a Tunisiei și la accelerarea creșterii sale economice prin crearea de noi tipuri de întreprinderi cu potențial ridicat.

2. Efectuarea de investiții în capitalul uman prin investiții în educație și competențe

Pentru a stimula investițiile și a crea locuri de muncă în cadrul unui parteneriat economic, competențele trebuie aliniate cerințelor de pe piața muncii. Este nevoie de investiții suplimentare pentru a le oferi tuturor oamenilor, mai ales fetelor și femeilor, acces la educație – în special la educație și formare tehnică și profesională și la cursuri de dezvoltare a competențelor digitale. De asemenea, competențele predate tinerilor în ciclul secundar și terțiar trebuie să ajungă să se alinieze celor de care vor avea nevoie în viața profesională. Astfel, ei ar fi pregătiți să-și construiască un viitor. În plus, acest tip de măsuri ar consolida căile legale de migrație.

Situația actuală

Africa este regiunea din lume care are cea mai tânără populație și continuă să înregistreze o creștere demografică accentuată. În același timp însă, populația sa este cel mai slab calificată¹⁰. Doar 6 % din elevii din ciclul secundar din Africa urmează o formă de educație și formare tehnică și profesională¹¹. Deși un anumit grad de inadecvare a competențelor este natural și inevitabil în orice economie aflată în creștere și restructurare, un număr mare de absolvenți din învățământul tehnic, profesional și general din Africa studiază domenii în care cererea de forță de muncă este scăzută¹².

UE este partenerul de lungă durată al Africii în domeniul educației, de la învățământul preșcolar și primar la învățământul superior, inclusiv educația și formarea profesională și învățarea în domeniul antreprenorial, precum și în domeniul cercetării și al inovării. Între 2014 și 2020, sprijinul UE pentru o serie de programe bilaterale de educație din Africa se ridică la aproximativ 1,34 miliarde EUR. Aproape 230 de milioane EUR (17 %) din această sumă sunt destinate educației și formării profesionale. Până în 2020, circa 35 000 de studenți și cercetători din Africa vor fi beneficiați de Erasmus+. Numărul total al beneficiarilor va ajunge, în 2027, la 105 000. Până în 2020, aproape 750 000 de persoane vor fi urmat o formă de educație și formare tehnică și profesională pentru dezvoltarea competențelor. În plus, prin intermediul Fondului fiduciar de urgență pentru Africa, UE sprijină masiv programele de

¹⁰ Africa Pulse (2017), Banca Mondială.

¹¹ Strategia continentală a Uniunii Africane pentru educație 2016-2025.

¹² Africa Pulse (2017), Banca Mondială.

dezvoltare economică care vizează acoperirea lacunelor în materie de competențe, îmbunătățirea capacității de inserție profesională prin intermediul formării profesionale și sprijinirea creării de locuri de muncă și a oportunităților pentru desfășurarea de activități independente. Din 2015 și până acum, în regiunea Sahel și în Cornul Africii, aceste programe au atins valoarea totală de 1,1 miliarde EUR. În perioada 2014-2020, UE sprijină educația în Africa și prin intermediul unor inițiative întreprinse la nivel mondial, precum Parteneriatul global pentru educație, cu 475 de milioane EUR.

Sunt necesare mai multe investiții în educație, atât din partea UE și a statelor sale membre, cât și din partea partenerilor noștri africani, în conformitate cu Strategia continentală a Uniunii Africane pentru educație în Africa (2016-2025).

Acțiuni propuse

Acțiunea #4. UE va sprijini o **inițiativă importantă a Uniunii Africane în materie de competențe**¹³. Aceasta își propune să dezvolte un cadru african al calificărilor (valabil pe tot continentul) și un mecanism de consolidare a implicării sectorului privat în educația și formarea tehnică și profesională, să sprijine analizele privind piața forței de muncă și sistemul de educație și formare tehnică și profesională și să orienteze mobilitatea studenților și a personalului. Va fi sprijinit accesul instituțiilor de învățământ superior și al institutelor de cercetare la infrastructuri electronice adecvate¹⁴. Va fi facilitată în continuare mobilitatea studenților, a personalului și a cadrelor universitare pe teritoriul Africii („Erasmus” african)¹⁵. Conținutul programelor de învățământ terțiar și competențele dobândite de studenți vor deveni mai relevante pentru nevoile pieței forței de muncă. Va fi sprijinită armonizarea învățământului superior pe întregul continent, astfel încât calificările să poată fi recunoscute oriunde în Africa și în UE¹⁶. Prin Erasmus+, UE va continua să sprijine bursele și programele de schimb între instituțiile de învățământ terțiar și crearea bazelor de cunoștințe în universități, astfel încât acestea să devină actori cu drepturi depline în cadrul proceselor complexe de inovare de care depinde dezvoltarea economică și crearea de locuri de muncă în viitor. În total, sprijinul acordat de UE în cadrul Programului panafrican va crește de la 45 de milioane EUR în perioada 2014-2017 la 63 de milioane EUR în perioada 2018-2020, totalizând astfel 108 milioane EUR.

¹³ Sprijin de 27 de milioane EUR din Programul panafrican pentru: (i) instrumentul de finanțare „Inițiativa în materie de competențe pentru Africa”, în cooperare cu Kreditanstalt für Wiederaufbau, în valoare de 14 milioane EUR, (ii) cooperarea tehnică „Inițiativa în materie de competențe pentru Africa” în cooperare cu Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit GmbH, în valoare de 8 milioane EUR și (iii) „Proiectul-pilot de mobilitate UE-Uniunea Africană în domeniul educației și formării profesionale”, în valoare totală de 5 milioane EUR.

¹⁴ 30 milioane EUR în perioada 2018-2020 din Programul panafrican, în plus față de cele 20 milioane EUR alocate în perioada 2014-2017.

¹⁵ 20 de milioane EUR în perioada 2018-2020 din Programul panafrican, în plus față de cele 20 de milioane EUR alocate în perioada 2014-2017

¹⁶ 13 milioane EUR în perioada 2018-2020 din Programul panafrican, în plus față de cele 5 milioane EUR alocate în perioada 2014-2017.

Acțiunea #5. Sprijinul îmbunătățit **la nivel național** va alinia competențele la opțiunile de dezvoltare strategică pentru fiecare țară¹⁷, inspirându-se din inițiativele de succes din Africa de Nord, cum ar fi programul Med4Jobs¹⁸. Sprijinul va fi legat, pe cât posibil, de sectoarele cu un mare potențial de investiții și de creare de locuri de muncă. Prin urmare, acesta va fi înscris pe ordinea de zi a discuțiilor referitoare la Pactele pentru creștere economică și locuri de muncă, precum și pe cea a reuniunilor strategice sectoriale cu operatori din sectorul privat și cu actori din mediul academic și din sectorul financiar (astfel cum s-a propus în acțiunea 3). În următorul cadru financiar multianual ar trebui depuse eforturi semnificative pentru a consolida în continuare angajamentul UE în acest domeniu, în deplină coerență cu investițiile sporite menite să mobilizeze investițiile private pentru crearea de locuri de muncă. UE se va asigura că o astfel de creștere a investițiilor este, în același timp, orientată și mai strategic – se va pune accent pe sectoarele cu cel mai mare potențial de creare de locuri de muncă și se va ține seama de importanța considerabilă a sectorului informal în economia africană, în vederea îmbunătățirii ratelor productivității, de regulă scăzute.

Gambia – Sistemul de abilitare a tinerilor

UE colaborează cu Centrul de comerț internațional și cu Guvernul Gambiei pentru a sprijini crearea de locuri de muncă și antreprenoriatul în beneficiul tineretului gambian. Acest program în valoare de 11 milioane EUR oferă activități de formare pentru dezvoltarea competențelor și sprijin pentru tinerii antreprenori și organizațiile de promovare a comerțului. Obiectivul este ca, până în 2021, 7 000 de tineri să finalizeze un program de formare tehnică sau profesională sau de ucenicie, iar cel puțin 8 000 de tineri să beneficieze de servicii pentru antreprenori – cum ar fi consiliere în afaceri și acces la finanțare.

Inițiativa mediteraneeană pentru locuri de muncă în beneficiul țărilor din nordul Africii

Inițiativa mediteraneeană pentru locuri de muncă (Med4Jobs), elaborată de UE și Uniunea pentru Mediterana, acoperă atât cererea, cât și oferta de pe piața forței de muncă, vizând trei aspecte esențiale: (i) capacitatea de inserție profesională, prin identificarea și dezvoltarea în regiune a experiențelor de formare pozitive care reduc discrepanța dintre competențe și nevoile de pe piața forței de muncă; (ii) intermedierea pe piața forței de muncă, prin reproducerea bunelor practici de facilitare și de intermediere; (iii) mediul de afaceri, prin dezvoltarea unui mediu de afaceri favorabil întreprinderilor mici și mijlocii, de exemplu cu ajutorul unor programe de îndrumare sau a unor programe de sprijinire a industriilor creative.

Guineea – Programul de sprijin pentru integrarea socioeconomică a tinerilor

Programul INTEGRRA, în valoare de 65 de milioane EUR, desfășurat de UE, Agenția Belgiană pentru Dezvoltare, Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit și Centrul de comerț internațional, intenționează să creeze 11 000 de locuri de muncă și să implice

¹⁷ În perioada 2018-2020 sunt prevăzute 40 de milioane EUR pentru Botswana, Gabon, Ghana, Guineea-Bissau și Mauritius.

¹⁸ Programul caută să elimine discrepanța dintre competențe și nevoile de pe piața forței de muncă, promovând spiritul antreprenorial, intermediind între cererea și oferta de forță de muncă și ajutând microîntreprinderile și întreprinderile mici și mijlocii prin promovarea incubatoarelor și a programelor de îndrumare.

14 000 de tineri în cursuri de formare profesională, pentru a le îmbunătăți capacitatea de inserție profesională și integrarea pe piața forței de muncă. Vor fi sprijinite 7 420 de microîntreprinderi și întreprinderi mici și mijlocii promițătoare și vor fi consolidate șapte instituții financiare care oferă produse adaptate pentru microîntreprinderi, întreprinderile mici și mijlocii și antreprenorii tineri.

3. Consolidarea mediului de afaceri și a climatului investițional

Creșterea investițiilor din sectorul privat necesită pace, securitate și stabilitate, un mediu propice investițiilor și afacerilor, inclusiv stabilitate macroeconomică și sisteme financiare deschise pentru creșterea volumului creditelor sectorului privat. Un astfel de mediu include și acțiuni adecvate pentru a aborda aspecte mai ample de guvernanță, cum ar fi robustețea instituțiilor guvernamentale, statul de drept, transparența și responsabilitatea, precum și combaterea corupției și a fluxurilor financiare ilicite.

Situația actuală

Climatul de investiții din Africa s-a îmbunătățit, în general, cu diferențe naționale semnificative. Însă sondajele în rândul investitorilor¹⁹ arată clar că este nevoie de o evoluție mult mai importantă în domeniu pentru a îmbunătăți capacitatea Africii de a atrage capital de investiții, concurând cu alte regiuni din lume. Începând cu 2009, intrările de investiții străine directe în Africa au reprezentat în mod sistematic mai puțin de 5 % din totalul intrărilor de investiții străine directe de la nivel mondial. Statul de drept, un sistem judiciar independent și previzibilitatea impozitării, precum și pacea și stabilitatea sunt factori esențiali care influențează deciziile investitorilor naționali și străini. Costul înființării unei întreprinderi este estimat a fi de aproape trei ori mai mare în statele fragile, ceea ce descurajează considerabil investițiile private²⁰.

Acțiuni propuse

Acțiunea #6. În cadrul Alianței pentru investiții și locuri de muncă sustenabile, Comisia propune ***consolidarea dialogului și a cooperării cu partenerii africani în ceea ce privește climatul de investiții, inclusiv protecția investițiilor, acolo unde este cazul***. Consolidarea va fi susținută prin acordarea unui sprijin constant pentru a realiza reformele politice care îmbunătățesc mediul de afaceri și pentru a spori capacitățile instituționale și tehnice ale instituțiilor africane (inclusiv prin soluții digitale) și pentru a asigura gestionarea fermă a finanțelor publice (inclusiv transparența achizițiilor publice și a cheltuielilor și lupta împotriva corupției și a fraudei), o mai mare responsabilitate, respectarea statului de drept și accesul la justiție. Utilizarea sporită a instrumentelor UE de *twinning* și de asistență tehnică și schimb de informații va sprijini funcționarea unor administrații publice eficiente, transparente și responsabile. De asemenea, vor fi intensificate eforturile de sprijinire a partenerilor în ceea ce

¹⁹ Între altele, raportul „Doing Business” al Băncii Mondiale pentru 2017.

²⁰ Nota strategică a Centrului European de Strategie Politică, *The Makings of an African Century* (2017).

privește mobilizarea resurselor interne, inclusiv lupta împotriva fluxurilor financiare ilicite²¹, care reprezintă sume de cel puțin 50 de miliarde USD²² care părăsesc anual continentul și care depășesc cu mult valoarea totală a asistenței oficiale pentru dezvoltare acordate anual. Aceste aspecte sunt discutate în cadrul dialogurilor UE cu țările partenere, în special în contextul sprijinului bugetar și al dialogului politic. Ele vor fi abordate și în dialogurile cu sectorul privat desfășurate în cadrul Planului de investiții externe, precum și în cadrul forumurilor de afaceri din UE și al discuțiilor sectoriale strategice cu operatori din sectorul privat, actori din mediul academic și operatori financiari. Va fi asigurată legătura cu Pactul G20 cu Africa. În 2016, sprijinul UE și al statelor membre ale UE pentru îmbunătățirea climatului de afaceri în Africa s-a ridicat la 200 de milioane EUR²³, din care sprijinul UE a reprezentat 50 de milioane EUR. Pentru perioada 2018-2020, în cadrul pilonului 3 al Planului de investiții externe se are în vedere *o creștere semnificativă a sprijinului acordat de UE* pentru reformele mediului de afaceri și de investiții din Africa. Valoarea sprijinului va ajunge, în medie, la 300-350 de milioane EUR pe an, în plus față de acțiunile specifice menite să îmbunătățească guvernanta și să asigure pacea și stabilitatea. Sprijinul ar urma să crească și mai mult în perioada 2021-2027, aferentă următorului cadru financiar multianual.

Benin – Combaterea corupției prin sprijin bugetar

UE a încheiat cu Guvernul Beninului un contract de bună guvernanta și dezvoltare pentru un sprijin bugetar în valoare de 114 milioane EUR în 2016. Scopul este de a promova buna guvernanta economică și financiară prin consolidarea gestionării transparente a finanțelor publice, prin crearea unui sistem credibil de combatere a corupției bazat pe independența sistemului judiciar și prin îmbunătățirea climatului de afaceri. Plățile prevăzute în acest contract se vor face pe baza evoluției reformelor în aceste domenii.

Côte d'Ivoire – Programul de sprijin pentru comerț și integrare regională

Acest program în valoare de 16 milioane EUR sprijină modernizarea reglementărilor și instituțiilor legate de comerț și investiții, precum și facilitarea comerțului. În parte datorită lui, Côte d'Ivoire ocupă acum o poziție superioară în clasamentul „Doing business”, avansând de pe locul 167 (în 2010) pe locul 142 (în 2016). Exporturile Côte d'Ivoire au crescut, la fel ca și cota țării în exporturile mondiale, ceea ce a avut un impact pozitiv asupra capacității sale de a profita de noul Acord de parteneriat economic. Întârzierile la import s-au redus de la 864 de ore în 2011 la 125 de ore în 2016. Acesta a fost primul program de această amploare în favoarea competitivității ivoriene. El a permis întreprinderilor ivoriene să își extindă activitatea și să creeze locuri de muncă. A fost însoțit de un program de sprijin bugetar pentru îmbunătățirea transparenței în sistemul judiciar și în domeniul achizițiilor publice – alte două elemente-cheie pentru climatul de investiții – și de un dialog periodic atât cu autoritățile, cât și cu sectorul privat, cu privire la reformele politice cu impact puternic.

21 Fluxurile de capital neînregistrate, rezultate din corupție, activități infracționale, evaziune fiscală și tranzacții comerciale de spălare a banilor.

22 [Raportul Grupului la nivel înalt privind fluxurile financiare ilicite din Africa](#), 2014.

23 Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică, 2018.

Egipt – Mecanismul UE pentru creștere economică și locuri de muncă incluzive

UE sprijină o serie de măsuri menite să îmbunătățească cadrul pentru înființarea de întreprinderi și dezvoltarea economică, să faciliteze accesul microîntreprinderilor și al întreprinderilor mici și mijlocii la finanțare și să le permită să joace un rol mai important în lanțurile valorice esențiale, pentru a stimula economia și a crea locuri de muncă, în special pentru tineri. Se preconizează că această intervenție în valoare de 75 de milioane EUR va mobiliza în jur de 400 de milioane EUR. Mecanismul vizează (i) să reducă sarcina administrativă pentru microîntreprinderi și întreprinderile mici și mijlocii și să consolideze protecția drepturilor de proprietate intelectuală; (ii) să faciliteze accesul microîntreprinderilor și al întreprinderilor mici și mijlocii la finanțare pe termen lung și la know-how; să sprijine dezvoltarea și creșterea competitivității întreprinderilor; să faciliteze legăturile comerciale pentru a stimula dezvoltarea lanțului valoric; să încurajeze inovarea în rândul microîntreprinderilor și al întreprinderilor mici și mijlocii, inclusiv în rândul tinerilor antreprenori.

Etiopia – sprijinirea dialogului privind mediul de afaceri

UE a oferit finanțare pentru demararea activității Forumului de afaceri al UE din Etiopia. Acesta sprijină dialogul privind climatul de afaceri între diferite agenții guvernamentale și investitorii din UE. Din 2015, membrii săi poartă discuții periodice cu Comisia etiopiană pentru investiții. Problemele ridicate (pe baza unui barometru al întreprinderilor realizat în 2014 și actualizat în 2016) au inclus administrația fiscală și sarcina administrativă, înregistrarea întreprinderilor/acordarea de autorizații și eliberarea vizelor, logistica și disponibilitatea valutei. Unele dintre aceste teme au fost puse în discuție și la un nivel superior, în contextul dialogului politic. Forumul a contribuit la îmbunătățirea climatului de investiții și la stabilirea unui canal de comunicare între guvern și întreprinderi. În prezent, Forumul de afaceri al UE din Etiopia se autofinanțează.

4. Valorificarea întregului potențial al integrării economice și al comerțului

Investițiile în sectoarele cu valoare adăugată și cu o utilizare intensivă a forței de muncă necesită, de asemenea, piețe pentru produse și servicii. Integrarea economică tot mai profundă la nivel regional și continental în Africa și stimularea relațiilor comerciale cu UE sunt, prin urmare, componente esențiale ale unei strategii economice coerente.

Situația actuală

Comerțul *intraafrican* rămâne foarte scăzut, în ciuda potențialului de creștere semnificativ. Acesta a fost de 10 % în 2000 și de 16 % în 2014, conform datelor²⁴ provenite de la Conferința Organizației Națiunilor Unite pentru Comerț și Dezvoltare. Comerțul *între Africa și UE* este însă semnificativ. UE este cel mai important partener comercial al Africii – în 2017, era destinația a 37 % din exporturile africane de mărfuri (în valoare de 110 miliarde EUR) și sursa a 35 % din importurile africane (în valoare de

24 UNCTAD, Africa Economic Outlook, 2017.

133 de miliarde EUR). În același timp, UE rămâne piața cea mai deschisă și principală destinație a produselor fabricate în Africa. Africa este, de asemenea, cel mai mare beneficiar din lume al ajutorului UE pentru comerț, acesta totalizând angajamente în valoare de 4,8 miliarde EUR în 2015. Cu toate acestea, volumul total al schimburilor comerciale ale UE cu Africa este comparabil cu cel al UE cu Elveția, ceea ce dovedește clar că ar trebui să existe un potențial semnificativ de creștere a comerțului dintre UE și Africa²⁵ – în ambele direcții.

Acțiuni propuse

Acțiunea #7. Odată cu lansarea Zonei continentale africane de liber schimb (martie 2018) și a pieței unice a transportului aerian din Africa și cu semnarea Protocolului privind libera circulație a persoanelor, aspirațiile Africii pentru o integrare economică mai profundă sunt clar formulate. UE va susține pe deplin Zona continentală africană de liber schimb. Sprijinul acordat **negocierilor pentru înființarea Zonei continentale africane de liber schimb** ar trebui să crească de la 7 milioane EUR (2014-2017) la 50 de milioane EUR (2018-2020). Acesta ar urma să finanțeze sprijinul instituțional și asistența tehnică pentru diferitele etape ale negocierilor (cu privire la aspecte precum barierele tehnice în calea comerțului, măsurile sanitare și fitosanitare, drepturile de proprietate intelectuală, inclusiv indicațiile geografice, investițiile, concurența, comerțul electronic), inclusiv sprijinul pentru colectarea și analiza datelor.

Acțiunea #8. Consolidarea schimburilor comerciale dintre UE și Africa. Pornind de la implementarea Zonei continentale africane de liber schimb, perspectiva pe termen lung este crearea unui amplu **acord de liber schimb între UE și Africa, la nivel de continente**. Pentru a pregăti un astfel de acord, acordurile de parteneriat economic, acordurile de liber schimb (care includ zonele de liber schimb aprofundate și cuprinzătoare destinate țărilor din Africa de Nord), precum și alte regimuri comerciale cu UE ar trebui să fie exploatate la maximum, ca elemente de bază pentru Zona continentală africană de liber schimb. Ambiția este de a spori în continuare exporturile africane și de a atrage investiții, inclusiv în sectoarele de producție și de prelucrare și de a încuraja crearea de lanțuri valorice regionale prin intermediul unor reguli de origine flexibile. În sprijinul acestei ambiții, alianța va consolida și va direcționa punctual măsurile de ajutor pentru comerț, astfel încât să faciliteze comerțul și să armonizeze standardele tehnice și de calitate pentru produse și alte măsuri de reglementare.

Acțiunea #9. Integrarea economică și dezvoltarea unor lanțuri valorice care să fie legate de configurația regională, continentală și globală necesită, de asemenea, **conectivitate** – atât legături în interiorul Africii, cât și legături strategice între UE și Africa. Investițiile în infrastructură susțin capacitatea țărilor africane de a valorifica la maximum oportunitățile de creare de locuri de muncă și de creștere economică²⁶. Alianța va lua în calcul modalități de sprijinire a cadrelor de politici și a infrastructurii esențiale, inclusiv a rețelelor în bandă largă

25 Comerțul total al UE cu Africa reprezintă doar 7,5 % din totalul comerțului extra-UE – un volum aproximativ egal cu cel al comerțului UE cu Elveția. Africa de Sud și țările din Africa de Nord reprezintă aproape două treimi din acest volum [Comisia Europeană, Eurostat, Comext, Țări cliente și țări furnizoare ale UE-28 în comerțul cu mărfuri (valoare %), 2016, excluzând volumul comerțului intra-UE: http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2006/september/tradoc_122530.04.2018.pdf.]

²⁶ Africa Economic Outlook, 2018, Banca Africană de Dezvoltare.

și a infrastructurilor electronice. O atenție specială va fi acordată sectoarelor precum energia durabilă, transporturile, economia datelor, tehnologiile informației și comunicațiilor, economia circulară, utilizarea durabilă a resurselor naturale, gestionarea deșeurilor și a apei și creșterea albastră. Acest tip de sprijin ar putea presupune și oferirea de parteneriate cu industria UE, în special în domeniile în care aceasta este lider mondial. El va fi corelat cu sprijinul acordat investițiilor prin finanțare mixtă și garanții.

Ajutorul UE pentru comerț destinat Africii

UE și statele sale membre reprezintă principalul furnizor de ajutor pentru comerț din lume, cu angajamente în valoare de 13,2 miliarde EUR (29 % din totalul ajutorului pentru comerț acordat în lume). Africa primește în continuare cea mai mare parte a acestor angajamente, în valoare de 4,8 miliarde EUR în 2015 (36 % din ajutorul colectiv pentru comerț acordat de UE). Africa este cel dintâi beneficiar al granturilor, în raport cu alte regiuni al căror tip de fluxuri este mai variat (granturi, împrumuturi și capital propriu). Este vorba inclusiv despre asistența acordată de UE în domeniul comerțului (inclusiv politica și reglementările comerciale, promovarea și facilitarea comerțului și alte necesități comerciale), precum și despre categorii mai ample de ajutor pentru comerț, cum ar fi infrastructura legată de comerț (infrastructura fizică, inclusiv transportul și depozitarea, comunicarea, producerea și furnizarea de energie), construirea de capacități de producție (dezvoltarea comerțului și a sectoarelor productive precum agricultura, pescuitul, silvicultura, industria, exploatarea resurselor minerale și mineritul) și ajustările legate de comerț (contribuția la bugetele publice ale țărilor care pun în aplicare reforme ale politicii comerciale).

Madagascar – Planul de implementare a Acordului de parteneriat economic

În cadrul Planului național malgaș de implementare a Acordului de parteneriat economic, întreprinderile malgașe din sectorul textil au beneficiat de Acordul de parteneriat economic cu UE și de sprijinul asociat acestuia (până la 10 milioane EUR). De exemplu, firma malgașă de textile EPSILON a profitat de oportunitățile oferite de accesul fără taxe și contingente vamale la piața UE, cu reguli de origine mai avantajoase, fapt care permite o transformare unică și i-a dat posibilitatea de a se aproviziona cu materii prime din întreaga lume. Planul a fost recunoscut în tot mai multe țări din lume datorită conformității sale cu standardele UE și internaționale. El a deschis calea pentru colaborarea cu mărci importante pentru a promova responsabilitatea socială a întreprinderilor în industrie. Firma a fost înființată în 1999, cu 100 de angajați. Acum are 2 000 de angajați. 75 % din lucrătorii săi dețin conturi bancare; 100 % din copiii lucrătorilor sunt școlarizați; 50 % din salariați sunt proprietari de locuințe; 98 % din personalul de conducere a ajuns pe aceste poziții prin promovare internă.

5. Mijloace și metode

Acțiunea #10. Pentru ca alianța să aibă succes, este necesar un dialog constant între partenerii europeni și africani, o mai mare implicare a sectorului privat și o consultare strânsă cu societatea civilă. De asemenea, alianța trebuie să fie susținută de **un pachet important de resurse financiare**. UE și statele sale membre sunt deja principalul partener al Africii – în

2016, ele au oferit 55 % din totalul asistenței oficiale pentru dezvoltare acordate Africii, în valoare de 23 de miliarde EUR.

Propunerea Comisiei privind viitorul cadru financiar multianual al UE prevede un Instrument ambițios de vecinătate, cooperare pentru dezvoltare și cooperare internațională²⁷ în valoare de 89,2 miliarde EUR pentru perioada 2021-2027. Africa și țările din vecinătatea UE ar urma să fie prioritățile acestui instrument. Pe lângă cele cel puțin 32 de miliarde EUR sub formă de granturi pentru Africa Subsahariană și cele 7,7 miliarde EUR preconizate a fi oferite în Africa de Nord, Africa va beneficia de finanțare și din pilonul tematic, din pilonul de reacție rapidă și din rezerva instrumentului. Plecând de la Planul de investiții externe și de la Fondul său european pentru dezvoltare durabilă, instrumentul prevede, de asemenea, o creștere substanțială a utilizării finanțării mixte și a garanțiilor, pentru a mobiliza fonduri semnificative din sectorul public și privat. În cadrul noii arhitecturi propuse pentru investițiile externe²⁸, cu o capacitate sporită a Garanției pentru acțiuni externe (60 de miliarde EUR la nivel mondial), Africa va fi o regiune prioritară. Înalțul Reprezentant, cu sprijinul Comisiei, a propus, de asemenea, instituirea Instrumentului european pentru pace²⁹, în valoare de 10,5 miliarde EUR pentru perioada 2021-2027, care va consolida și mai mult colaborarea noastră cu Africa în vederea asigurării păcii, securității și stabilității pe întregul continent african – aspecte esențiale pentru dezvoltarea economică.

Rezumatul acțiunilor

#1	Stimularea investițiilor strategice prin finanțare mixtă și prin garanții
#2	Sprijinirea oportunităților de fabricare și prelucrare la nivel național și regional prin intermediul pactelor pentru creștere economică și locuri de muncă
#3	Înființarea unor grupuri sectoriale formate din operatori publici, privați și financiari și din reprezentanți ai mediului academic, din Africa și din UE, sub conducerea unui comisar, pentru a oferi expertiză, consiliere și recomandări
#4	Sprijinirea educației și a dezvoltării competențelor la nivel continental
#5	Sprijinirea dezvoltării competențelor la nivel național în vederea adaptării acestora la opțiunile de dezvoltare strategice pentru fiecare țară
#6	Consolidarea dialogului, a cooperării și a sprijinului pentru un climat investițional și de afaceri mai bun
#7	Sprijinirea Zonei continentale africane de liber schimb

²⁷ COM(2018) 460 final, 14 iunie 2018.

²⁸ Comisia a adoptat astăzi Comunicarea „Spre o arhitectură financiară mai eficientă pentru investițiile efectuate în afara Uniunii Europene” [COM(2018) 644], în care prezintă soluții pentru ca sistemul actual să devină și mai efice.

²⁹ Consultați [fișa informativă](#) privind Instrumentul european pentru pace.

#8	Consolidarea comerțului intra-african și între UE și Africa, cu perspectiva pe termen lung a unui acord de liber schimb între cele două continente
#9	Sprijinirea conectivității, atât în Africa, cât și între UE și Africa
#10	Mobilizarea unui pachet important de resurse financiare